

**Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2028**

Rozdział I

ZAŁOŻENIA OGÓLNE

§ 1. 1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2028, zwany dalej „Programem” jest dokumentem określającym lokalną politykę w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i minimalizowania szkód społecznych wynikających z używania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych. Program opisuje zasady realizacji działań w zakresie zadań własnych gminy, dotyczących profilaktyki rozwiązywania problemów związanych z alkoholem, narkotykami, uzależnieniami behawioralnymi oraz innymi formami używania substancji psychoaktywnych. Program uwzględnia przepisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz założenia Programu Zdrowia na lata 2021- 2025. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków i innych używek oraz innych uzależnień.

2. Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii. Zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymywanie się od spożywania alkoholu, czy zażywania środków odurzających, działalność profilaktyczną, wychowawczą, informacyjną, edukacyjną i szkoleniową w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii; zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, ograniczenie dostępności do alkoholu; leczenie; rehabilitacja z reintegracją osób uzależnionych; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu, zażywania środków odurzających; usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

3. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii opracowany jest w oparciu o zadania wynikające z zapisów zawartych w poniższych dokumentach prawnych:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1673);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.).

Rozdział II

§ 2. Podstawy opracowania Programu stanowią:

- 1) Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 (przedłużony do końca 2026);
- 2) Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2028;
- 3) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2025-2030;
- 4) Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych dla gminy Dobra.

§ 3. Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dla Gminy Dobra realizuje Burmistrz Dobrej, przy współudziale:

- 1) Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 2) Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej;
- 3) Policji;
- 4) szkół podstawowych;
- 5) ośrodka wsparcia;
- 6) biblioteki;
- 7) organizacji społecznych;
- 8) instytucji zajmujących się kulturą, sportem i rekreacją oraz wychowaniem w trzeźwości.

Rozdział III

Cele Programu, zadania i sposób ich realizacji

§ 4. Głównymi celami programu są:

- 1) zapobieganie w Gminie Dobra występowania negatywnych zjawisk w postaci powstawania nowych problemów alkoholowych, narkomanii oraz przemocy w rodzinie;
- 2) zmniejszenie rozmiarów problemów, które aktualnie występują;
- 3) zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami;

- 4) promowanie trzeźwego oraz zdrowego stylu życia oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież i dorosłych.

§ 5. 1. Ustala się zadania i sposoby ich realizacji oraz wskaźniki osiągnięcia celu:

- 1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków środków odurzających poprzez:
- a) współudział w finansowaniu działań terapeutycznych prowadzonych w placówkach odwykowych,
 - b) finansowanie pracy punktu konsultacyjno-informacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i ich rodzin poprzez wypłatę wynagrodzenia, zaopatrzenie w materiały biurowe,
 - c) finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
 - d) dofinansowanie obozów terapeutycznych prowadzonych przez specjalistów w zakresie terapii uzależnień,
 - e) kierowanie spraw dotyczących osób nadużywających alkoholu i narkotyków do właściwego sądu celem zobowiązania ich do podjęcia leczenia w tym pokrycie kosztów biegłych i kosztów sądowych,
 - f) rozpowszechnianie w miejscach publicznych informacji w formie broszur, plakatów i ulotek na temat chorób alkoholowych oraz możliwości ich leczenia;

Wskaźnik osiągnięcia celu:

- ilość osób uzależnionych objętych pomocą terapeutyczną;
- odsetek osobom, które po ukończeniu terapii utrzymują abstynencję przez ponad rok;

- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

- a) finansowanie obozów, kolonii, zajęć podczas ferii zimowych i wakacji letnich, realizujących program zajęć profilaktyki zdrowotnej dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych,
- b) finansowanie specjalistycznych miejsc pomocy dla ofiar przemocy domowej,
- c) organizowanie pomocy psychologicznej, w tym skierowanej do dzieci z rodzin dysfunkcyjnych,
- d) organizowanie pomocy dla dzieci zagrożonych dysfunkcjami (wadami) powstałymi w wyniku wychowywania się w środowisku patologicznym,
- e) organizowanie pomocy prawnej i psychologicznej dla rodzin uzależnionych,

- f) finansowanie różnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych poprzez organizację zajęć w świetlicach o treści profilaktycznej, dożywianie dzieci biorących udział w zajęciach, zakup sprzętu sportowego, nagród, pomocy i materiałów do realizacji tych zajęć,
- g) wspomaganie prewencyjnych działań policji związanych z działalnością profilaktyki zdrowotnej oraz z dowozem osób nadużywających alkoholu.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

- ilość osób objętych pomocą finansową, w ramach organizacji zajęć,
- ilość osób, którym udzielono pomocy objętych pomocą;
- ilość udzielonych porad psychologicznych, prawnych;
- liczna rodzin, w których występuje problem alkoholowy, w których policja podejmuje wielokrotne interwencje;

- 3) Wspomaganie i finansowanie działalności instytucji i stowarzyszeń realizujących zadania służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii oraz przemocy w rodzinie;

Wskaźnik osiągnięcia celu:

- ilość osób objętych pomocą organizacji w ramach wsparcia udzielonego przez gminę.

- 4) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w tym pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych poprzez:

- a) organizowanie i prowadzenie na terenie szkół, świetlic i innych placówek programów, warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
- b) doposażenie placówek prowadzących takie programy w pomoce dydaktyczne, terapeutyczne oraz sprzęt niezbędny do realizacji zajęć,
- c) organizowanie szkoleń dla rodziców w zakresie kluczowych kompetencji wychowawczych mających na celu ograniczenie powielania przez dzieci negatywnych zachowań, w szczególności nadużywania alkoholu i przemocy w rodzinie,
- d) współpracę z organizacjami pozarządowymi mających na celu promocję zdrowego stylu życia i promowanie trzeźwych obyczajów np. finansowanie lokalnych imprez sportowych i kulturalnych dla dzieci i młodzieży, na podstawie przedłożonych projektów profilaktycznych (zakup nagród, poczęstunków, strojów sportowych itp.),
- e) wszechstronne wspieranie w zakresie profilaktyki zdrowotnej rodziców, nauczycieli, pedagogów szkolnych, policjantów,
- f) prowadzenie na terenie placówek oświatowych zajęć edukacyjnych z zakresu profilaktyki zdrowotnej,
- g) finansowanie wyjazdów sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

- liczba młodzieży, rodziców i nauczycieli uczestniczących w szkolnych programach profilaktycznych,
 - liczba dzieci i młodzieży uczestniczącej w obozach profilaktycznych, koloniach z elementami profilaktyki i innych formach wypoczynku pozwalających na kształtowanie prawidłowych postaw osobowościowych,
 - odsetek młodzieży, która spożywała napoje alkoholowe w ciągu ostatniego miesiąca,
 - ilość przeprowadzonych programów profilaktycznych,
 - liczba cofniętych zezwoleń w związku z zabronioną sprzedażą alkoholu nieletnim,
 - zakup i rozprowadzenie książek, ulotek i innych materiałów informacyjnych i edukacyjnych z zakresu profilaktyki;
- 5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;

Wskaźnik osiągnięcia celu:

- ilość podejmowanych interwencji;
 - ilość wniosków kierowanych do sądu.
- 6) Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej w ramach występujących potrzeb osób tzw. „trzeźwych alkoholików” w Centrum Integracji Społecznej w Łobzie.

Rozdział IV

Zasady i źródła finansowania Programu

§ 6. 1. Finansowanie zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, polega m.in. na:

- a) realizacji zadań z podmiotami niezwiązanymi z budżetem gminy w formie zlecenia tych zadań lub zawierania umów i porozumień,
- b) szkoleniu członków komisji,
- c) współfinansowaniu i pomocy w prowadzeniu działalności świetlic środowiskowych,
- d) uiszczaniu wynagrodzenia na rzecz członków komisji, finansowaniu materiałów i wyposażenia,
- e) zapłacie wynagrodzenia za badania lekarskie i sporządzoną opinię lekarską,
- f) organizacji imprez integracyjnych dla dzieci i młodzieży ze świetlic środowiskowych i szkół z terenu gminy,
- g) finansowaniu krajowych podróży służbowych,

h) realizacji pozostałych zadań wynikających z programu.

2. Głównym źródłem finansowania zadań Programu są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w każdym z lat objętych programem.

Rozdział V

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

§ 7. 1. W celu prawidłowej realizacji zadań zawartych w programie Burmistrz Dobrej zarządzeniem nr 42/2025 z dnia 31 lipca 2025 r. powołał Gminną Komisję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych składającą się z 5 osób, w tym z Pełnomocnika Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. W skład Komisji wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

3. Komisja z pośród członków wybiera Przewodniczącego a administrację i obsługę prowadzi Pełnomocnik – pracownik Urzędu Miejskiego w Dobrej.

4. Posiedzenia Komisji odbywają się z inicjatywy przewodniczącego komisji lub pełnomocnika w zależności od potrzeb. Posiedzenie może zostać zwołane na wniosek każdego z członków Komisji lub Burmistrza, o ile będzie to podyktowane pilnymi potrzebami.

5. Z każdego posiedzenia Komisji sporządzony jest protokół wraz z listą obecności członków.

§ 8. 1. Ustala się wysokość wynagrodzenia dla:

- a) członków Komisji (poza Przewodniczącym i Pełnomocnikiem) za udział w pracach Komisji w wysokości 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę, zgodnie z aktualnie obowiązującym rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę;
- b) przewodniczącego Komisji i Pełnomocnika w wysokości 40% minimalnego wynagrodzenia za pracę zgodnie z aktualnie obowiązującym rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę;
- c) dla członków Komisji (w tym Przewodniczącego i Pełnomocnika) za każdorazowe reprezentowanie Komisji w Sądzie w sprawach inicjowanych przez komisję w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę zgodnie z aktualnie obowiązującym rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz zwrot koszty przejazdu;

2. Podstawę do wypłacenia wynagrodzenia stanowi podpis złożony na liście obecności z posiedzenia.